

LIETUVOS STATISTIKOS DEPARTAMENTO

2017 M. VEIKLOS ATASKAITA

2018-02-28 VN-4
Vilnius

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Vykdydamas savo misiją, Lietuvos statistikos departamentas 2017 m. rengė ir skelbė oficialiąją statistiką, dalyvavo Europos statistikos teisėkūros ir pasirengimo narystei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (toliau – EBPO) procesuose, plėtojo ir tobulino statistinės informacijos sklaidos elektronines paslaugas.

Lietuvos statistikos departamentas atliko visus Oficialiosios statistikos 2017 m. darbų programoje numatytus statistikos darbus. 2017 m. Lietuvos statistikos departamentas didelį dėmesį skyrė Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. įgyvendinimui stebėti reikalingų statistinių rodiklių esamumui ir prieinamumui užtikrinti. 2017 m. Oficialiosios statistikos portale paskelbta beveik 80 proc. Lietuvai aktualių darnaus vystymosi statistinių rodiklių. Pagal Oficialiosios statistikos 2017 m. darbų programą parengta statistinė informacija buvo naudojama Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, ir 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“, 2010 m. kovo 3 d. Europos Komisijos komunikate „Europa 2020: pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ nustatytos strategijos „Europa 2020“, kitų ES ir šalies strateginių dokumentų įgyvendinimui stebėti.

Lietuvos statistikos departamentas įgyvendino savo veiklos prioritetus, atlikdamas šiuos darbus:

1. Rengti oficialiąją statistiką, reikalingą Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo stebėsenai vykdyti (Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetai: I. Darni, atsakinga ir sveika visuomenė, II. Švietimo, kultūros ir mokslo paslaugų kokybės bei efektyvumo didinimas, IV. Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra).

2017 m. Oficialiosios statistikos portale skelbiamos statistinės informacijos apimtis išaugo 14,6 proc. Oficialiosios statistikos portale paskelbti demografijos ir socialinės statistikos, makroekonomikos, verslo, energetikos, transporto, žemės ūkio ir kitų sričių statistiniai rodikliai, reikalingi Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimui stebėti. Oficialiosios statistikos portale skyrelyje Gyventojai / Sveikata parengta nauja skiltis „Negalia“, kurioje paskelbti statistiniai rodikliai apie asmenis su negalia: jų sveikatos būklę, būsto sąlygas, skurdo rizikos lygį, materialinius nepriteklius, dalyvavimą socialiniame kultūriniame gyvenime. Taip pat buvo sukurtas skyrelis Naujienos, kuriame skelbiami informaciniai pranešimai ir informacijos skelbimo kalendoriai.

Plečiant oficialiosios statistikos prieinamumą 2017 m. buvo įgyvendinamas investicinis projektas „Oficialiosios statistikos portalo teikiamų paslaugų ir funkcionalumo tobulinimas“, kurio metu išplėstas Oficialiosios statistikos portalo funkcionalumas: patobulintas Kombinuotosios nomenklatūros klasifikatoriaus naudojimas, automatizuojant jo atnaujinimą ir pateikiant papildomus matavimo vienetų, patobulintas Oficialiosios statistikos portalo pozicijų pasirinkimo sąrašas, papildant jį naujomis paieškos, pasirinkimo bei pozicijų agregavimo galimybėmis, įdiegta žiniatinklio paslauga (*RESTful service*), apimanti statistinių rodiklių ir struktūrinių metaduomenų teikimą išoriniams naudotojams, išplėstas lentelių formavimo funkcionalumas, leidžiantis sistemos administratoriams apibrėžti lentelių atvaizdavimo nustatymus, Centrinės klasifikatorių duomenų bazė išplėsta atsisiuntimo funkcionalumu ir patobulinta paieškos funkcija joje, sukurta Rodiklių duomenų bazės duomenų importavimo ir kokybės užtikrinimo kontrolė, apimanti integracines sąsajas su vidinėmis statistinių tyrimų duomenų bazėmis, duomenų pakrovimo ir publikavimo Rodiklių duomenų bazėje procesų kokybės ataskaitų paruošimą bei atsakingų asmenų informavimą.

2. Oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų statistikos veiklos koordinavimo stiprinimas.

2017 m. didelis dėmesys buvo skiriamas šalies oficialiosios statistikos darbų metodologiniam pagrįstumui užtikrinti. Lietuvos statistikos departamento Metodinės komisijos posėdžiuose svarstyta ir pritarta trims Valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro statistinių tyrimų metodikoms ir Žuvininkystės duomenų teikimo taisyklėms, kurias parengė Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos.

Strateginiu laikotarpiu buvo tęsiami oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų rengiamos statistinės informacijos integravimo į Oficialiosios statistikos portalą darbai. 2017 m. statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale reguliariai skelbė 13 oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų. Iš jų Valstybinė miškų tarnyba, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos savo parengtą statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale paskelbė pirmą kartą.

Skleidžiant gerą patirtį oficialiąją statistiką tvarkančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms, 2017 m. buvo organizuoti 6 patirties pasidalijimo seminarai. Jų metu pasidalyta darbo našumo vertinimo, statistinių rodiklių analizės su *Microsoft Office Excel*, savęs vertinimo pagal Europos statistikos sistemos standartizuotą klausimyną gerą patirtimi. Pristatyta nauja Oficialiosios statistikos portalo versija bei aptartos kitų oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų integracijos į Oficialiosios statistikos portalą problemos. Atskirame susitikime oficialiąją statistiką tvarkančios valstybės institucijos ir įstaigos buvo supažindintos su naujausiais Europos statistikos praktikos kodekso keitimais, kuriems 2017 m. lapkričio mėn. pritarė Europos statistikos sistemos komitetas, diskutuota dėl šių keitimų poveikio šalies statistikos sistemai.

2017 m. pradėjo veikti „Statistikos forumas“, skirtas oficialiąją statistiką tvarkančioms valstybės institucijoms ir įstaigoms keisti informacija oficialiosios statistikos tvarkymo klausimais. „Statistikos forumė“ galima keisti šių sričių informacija: Europos statistikos praktikos kodekso principų įgyvendinimas, Oficialiosios statistikos darbų programos sudarymas ir įgyvendinimo stebėseną, statistikos darbo (tyrimo) metodikos arba aprašo rengimas, statistinių formuliarių rengimas ir derinimas, statistinės informacijos skelbimas, statistinių rodiklių metainformacijos aprašų rengimas ir skelbimas, duomenų teikimas Eurostatui, dalyvavimas ES teisėkūros procese ir tarptautinis bendradarbiavimas statistikos klausimais, patirties sklaidos seminarai.

3. Sklandus pasirengimas stojimui į EBPO.

2017 m. Lietuvos statistikos departamentas organizavo ir koordinavo pasirengimo narystei EBPO veiklas statistikos srityje. Nustatytais terminais buvo įgyvendintos visos 2017 m. priemonės, numatytos Lietuvos statistikos departamento pasirengimo narystei EBPO veiksmų plane, bei kiti įsipareigojimai, patvirtinti Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus įsakymais. 2017 m. birželio 21–22 d. EBPO Statistikos ir statistikos politikos komiteto posėdyje svarstyti Lietuvos statistikos peržiūros rezultatai.

Lietuvos statistikos departamento veiklos efektyvumo pokyčiai. Praėjusiais metais Lietuvos statistikos departamentas įgyvendino šias veiklos efektyvumą didinančias priemones:

1. Tobulinti statistinių duomenų surinkimo, apdorojimo ir sklaidos metodus, trumpinti metinės statistinės informacijos parengimo terminus. 2017 m. Metodologijos ir kokybės skyriuje centralizuotos imčių rinkimo, svorių nustatymo, įverčių ir paklaidų skaičiavimo bei sezoninės įtakos pašalinimo funkcijos leido efektyviau ir kokybiškiau organizuoti statistinės informacijos rengimo procesą. Tokiu būdu buvo sudarytos sąlygos trumpinti statistinės informacijos parengimo terminus, didinti rengiamos statistikos metodologinį pagrįstumą, sustiprinti metodologinį koordinavimą ir gerosios patirties sklaidą. 2017 m., palyginti su 2016 m., metinė statistinė informacija buvo parengta ir paskelbta vidutiniškai 6 dienomis anksčiau, ketvirtinė – 1 diena anksčiau.

2017 m. standartizuotos statistinių duomenų tinkamumo patvirtinimo taisyklės, kurios leis ateityje pagerinti trumpojo laikotarpio verslo statistikos savalaikiškumą. 2017 m. sukurta

metainformacijos rengimo ir skelbimo sistema leis statistinių tyrimų ir rodiklių metainformacijos aprašus Oficialiosios statistikos portale atnaujinti statistinės informacijos skelbimo dieną.

2. Plėsti statistinių duomenų gavimą internetu iš ūkio subjektų ir gyventojų. Elektroninis duomenų surinkimo būdas leido ne tik pagerinti statistinių duomenų kokybę, bet ir geriau organizuoti statistinių duomenų surinkimo procesą. 2017 m. ūkio subjektų, teikiančių statistines ataskaitas elektronine forma, dalis išaugo 2 procentiniais punktais, maždaug tiek pat išaugo ūkio subjektų, teikiančių statistines ataskaitas tiesiogiai prisijungus prie *e. Statistikos* sistemos, dalis. Statistiniuose tyrimuose atrinktų dalyvauti gyventojų, teikiančių statistinius duomenis internetu dalis išaugo 0,8 procentinio punkto.

3. Plėsti elektroninių dokumentų rengimą elektroninių dokumentų valdymo sistemoje „Sodas“ (toliau – EDVS „Sodas“). Skatindamas efektyvų ir aplinką tausojantį išteklių naudojimą, Lietuvos statistikos departamentas plėtojo vidaus dokumentų rengimą ir registravimą EDVS „Sodas“. 2017 m. Lietuvos statistikos departamento gautų ir sudarytų elektroninių dokumentų (įskaitant ir siunčiamus dokumentus) dalis, palyginti su visais gautais ir sudarytais oficialiais veiklos dokumentais, sudarė 70,2 proc.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Lietuvos statistikos departamento strateginis tikslas (kodas 01)

Lietuvos statistikos departamento strateginis tikslas – užtikrinti statistikos paslaugų ir produktų kokybę, padidinti jos prieinamumą, racionaliai naudojant išteklius ir nedidinant statistinės atskaitomybės naštos respondentams.

Strateginiam tikslui įgyvendinti 2017 m. buvo vykdyta programa „Oficialiosios statistikos tvarkymas“ (kodas 01-01).

Strateginio tikslo įgyvendinimą atspindėjo efekto vertinimo kriterijai:

- E-01-01. Vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis;

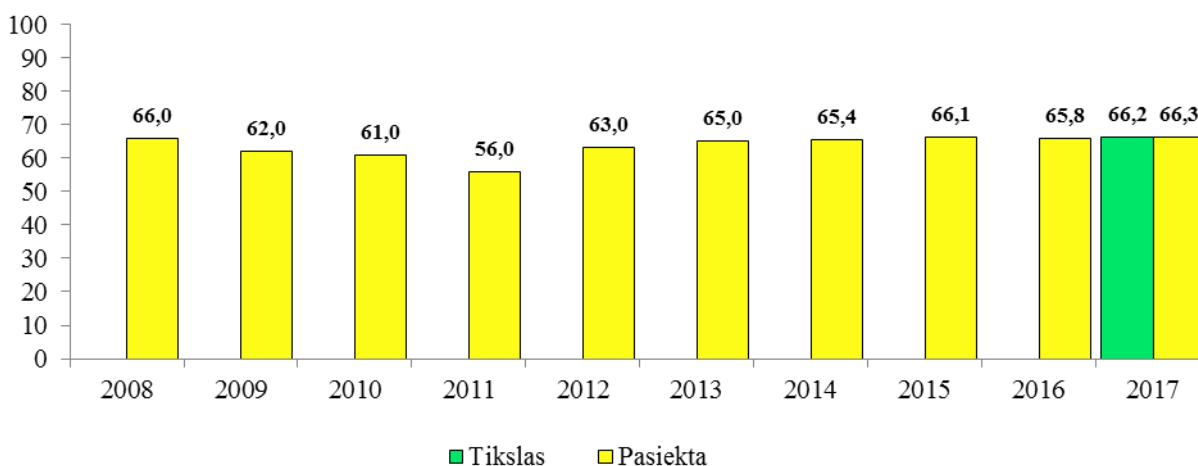
- E-01-02. Visuomenės susidomėjimo oficialiąja statistika ir Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis indeksas;

- E-01-03. Statistinės atskaitomybės našta respondentams (ūkio subjektams), išreikšta vidutinėmis metinėmis vienos įmonės laiko sąnaudomis statistiniams duomenims parengti ir statistinėms ataskaitoms pildyti.

E-01-01. Vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis. 2017 m. pasiektas 66,3 proc. vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis (planuota vertinimo kriterijaus reikšmė – 66,2 proc.). Kaip ir kasmet, Lietuvos statistikos departamentas daug dėmesio skyrė statistinės informacijos ir metainformacijos prieinamumui didinti: 2017 m. statistinių rodiklių reikšmių, skelbiamų Oficialiosios statistikos portale, skaičius išaugo 17 mln. (14,6 proc. daugiau nei 2016 m.), išplėsta metainformacijos lietuvių ir anglų kalbomis apimtis. Vizualizuojant įdomiąją statistiką buvo pradėti rengti ir skelbti infografikai. Iš viso jų paskelbta 80.

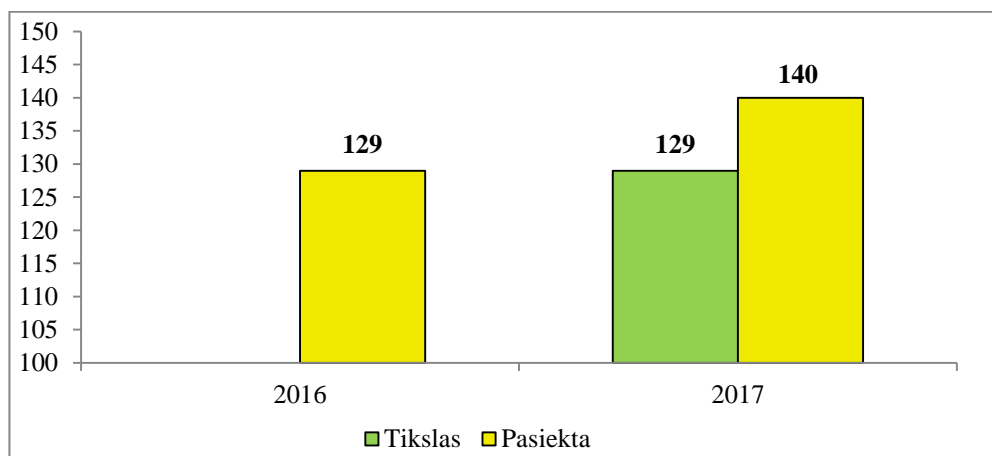
Vartotojų pasitenkinimo augimą daugiausia lėmė išaugęs statistikos suprantamumas. 2017 m. oficialiosios statistikos vartotojams organizuoti 39 oficialiosios statistikos populiarinimo ir statistinio raštingumo didinimo renginiai. Jų metu buvo pristatytos Oficialiosios statistikos portalo teikiamos statistinių rodiklių paieškos ir analizės galimybės, statistinės informacijos vizualizacijos priemonės, populiariai supažindinama su pagrindiniais statistiniais rodikliais, Lietuvos statistikos departamento veikla. Taip pat pradėti rengti infografikai, vizualiai ir suprantamai pristatantys statistinių tyrimų metodikas.

1 pav. E-01-01. Vartotojų pasitenkinimo Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis lygis

E-01-02. Visuomenės susidomėjimo oficialiąja statistika ir Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis indeksas. Visuomenės susidomėjimo oficialiąja statistika ir Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis indeksas apima Oficialiosios statistikos portalo, *e. Statistikos* sistemų ūkio subjektams ir gyventojams, Lietuvos statistikos departamento interneto svetainės fiksuojamų unikalių apsilankymų skaičiaus, naujai registruotų Oficialiosios statistikos portalo vartotojų skaičiaus, individualių užklausų skaičiaus ir citavimo atvejų stebimoje šalies ir regioninėje žiniasklaidoje skaičiaus pokyčius. Išaugus statistinės informacijos, skelbiamos Oficialiosios statistikos portale, apimčiai ir Oficialiosios statistikos portalo, kaip statistinės informacijos šaltinio, atpažįstamumui, šis vertinimo kriterijus, palyginti su 2015 m., padidėjo daugiau nei planuota ir sudarė 140 proc. (planuota – 129 proc.). 2017 m. visuomenės susidomėjimas oficialiąja statistika ir Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis išaugo dėl daugiau nei 2 kartus (nuo 2954 iki 7013) padidėjusio registruotų Oficialiosios statistikos portalo vartotojų skaičiaus, kurio augimui, tikėtina, įtakos turėjo patogesnė Oficialiosios statistikos portalo ir Rodiklių duomenų bazės sąsaja, naujos paslaugos, greitaveikos padidėjimas ir kiti patobulinimai, įgyvendinti investicinio projekto „Oficialiosios statistikos portalo teikiamų paslaugų ir funkcionalumo tobulinimas“ metu.

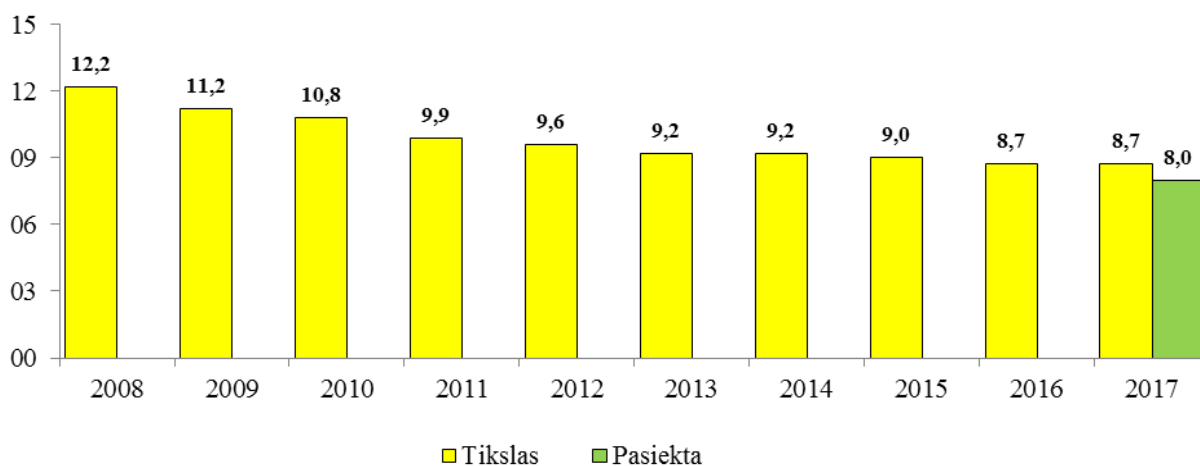
2 pav. E-01-02. Visuomenės susidomėjimo oficialiąja statistika ir Lietuvos statistikos departamento teikiamomis paslaugomis indeksas, procentais (baziniai metai – 2015 m.)

E-01-03. Statistinės atskaitomybės našta respondentams (ūkio subjektams). 2017 m. statistinės atskaitomybės našta respondentams (ūkio subjektams), išreikšta vieno respondento vidutinėmis metinėmis laiko sąnaudomis statistinėms ataskaitoms pildyti ir teikti buvo 8,0 val. (planuota – 8,7 val.). Daugiau nei 5 tūkst. respondentų statistinės atskaitomybės našta sumažėjo pasikeitus teisės aktų reikalavimams, peržiūrėjus ir patobulinus imčių planus, supaprastinus statistinę atskaitomybę ir atsisakius netekusių aktualumo statistinių rodiklių. 2017 m. statistinės atskaitomybės našta ūkio subjektams reikšmingai sumažėjo ketvirtiniame įmonių pagrindinių finansinių rodiklių statistiniame tyrime pritaikius naują imties rinkimo metodą, kuris leido sumažinti imties dydį 1 908 įmonių, bei patvirtinta sutrumpinta šio statistinio tyrimo ataskaitos forma, statistinės atskaitomybės našta sumažinusi beveik 2 000 respondentų. Tai sąlygojo ketvirtinio įmonių pagrindinių finansinių rodiklių statistinio tyrimo administracinės naštos ūkio subjektams sumažėjimą beveik 122 tūkst. Eur.

Svarbią įtaką statistinės atskaitomybės naštai turėjo *e. Statistikos* sistemoje įdiegta galimybė statistinius formuliarius pildyti tiesiogiai internetu, nediegiant papildomos programinės įrangos. 2017 m. šia galimybe pasinaudojo 9 proc. daugiau respondentų nei 2016 m.

3 pav. E-01-03. Statistinės atskaitomybės našta respondentams (ūkio subjektams), vidutinės metinės vienos įmonės laiko statistiniams duomenims parengti ir statistinėms ataskaitoms pildyti sąnaudos, valandomis

Oficialiosios statistikos tvarkymo programa (kodas 01-01)

2017 m. Lietuvos statistikos departamentas vykdė tęstinę Oficialiosios statistikos tvarkymo programą.

Programos tikslas – aprūpinti visuomenę kokybiška statistine informacija, atspindinčia socialinės ir ekonominės raidos tendencijas ir aplinkos pokyčius, gerinti teikiamų paslaugų kokybę.

Įgyvendindamas programos tikslą, Lietuvos statistikos departamentas parengė statistinę informaciją, atspindinčią šalies demografinės ir socialinės raidos ypatumus, ūkio tendencijas, struktūrinius ir trumpalaikius verslo pokyčius, žemės ūkio ir aplinkos aktualijas; plėtojo ir populiarino ūkio subjektams ir gyventojams skirtas *e. Statistikos* sistemas ir Oficialiosios statistikos portalą. Įgyvendindamas programos tikslą, Lietuvos statistikos departamentas pasiekė 5 rezultato vertinimo kriterijų planuotas reikšmes, 1 rezultato vertinimo kriterijus pasiektas 84 proc. lygiu.

Kaip ir kasmet, visuomenė buvo informuojama apie svarbiausius šalies demografinius, socialinius ir ekonominius pokyčius. Parengti 304 statistikos informaciniai pranešimai (R-01-01-01-01) (planuota – 303). Papildomai buvo paskelbtas informacinis pranešimas apie birželio mėn. vykusį miškų urėdijų įspėjamąjį streiką.

Lietuvos statistikos departamentas didelį dėmesį skyrė statistinės informacijos savalaikiškumui. 2017 m. pasiekti visi su statistinės informacijos savalaikiškumu susiję rezultato vertinimo kriterijai: metinės statistinės informacijos parengimo ir paskelbimo vidutinė trukmė sutrumpėjo 6 dienomis ir sudarė 157 dienas (R-01-01-01-04), ketvirtinės – 1 diena ir sudarė 52 dienas (R-01-01-01-03), mėnesinės – nepakito ir sudarė 19 dienų (R-01-01-01-02).

E. Statistikos sistemos teikiamų galimybių pripažinimą rodo vis sparčiau auganti ūkio subjektų, teikiančių statistines ataskaitas elektronine forma, dalis. 2017 m. 89 proc. ūkio subjektų statistines ataskaitas teikė elektronine forma (R-01-01-01-05), t. y. 1 procentiniu punktu daugiau nei planuota. Fizinį asmenų, atrinktų dalyvauti statistinėse apklausose, anketas tiesiogiai E. statistikos sistemoje gyventojams užpildė 5,0 proc. (R-01-01-01-06) (planuota – 6,0 proc.).

Oficialiosios statistikos tvarkymo programos įgyvendinimo rezultatai

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis tikslas	įvykdyta	įvykdymo procentas
	Programos tikslas – aprūpinti visuomenę kokybiška statistine informacija, atspindinčia socialinės ir ekonominės raidos tendencijas ir aplinkos pokyčius, gerinti teikiamų paslaugų kokybę			
R-01-01-01-01	Paskelbtų informacinių pranešimų, atspindinčių šalies socialines ekonomines aktualijas, skaičius (vienetai)	303	304	100,3
R-01-01-01-02	Mėnesinės statistinės informacijos paskelbimo ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus vidutinė trukmė dienomis pagal informacinių pranešimų skelbimo kalendorių (dienos)	19	19	100
R-01-01-01-03	Ketvirtinės statistinės informacijos paskelbimo ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus vidutinė trukmė dienomis pagal informacinių pranešimų skelbimo kalendorių (dienos)	53	52	102
R-01-01-01-04	Metinės statistinės informacijos paskelbimo ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus vidutinė trukmė dienomis pagal skelbimo Rodiklių duomenų bazėje kalendorių (dienos)	157	157	100
R-01-01-01-05	Respondentų (ūkio subjektų), teikiančių statistines ataskaitas elektronine forma, dalis (procentai)	88	89	101
R-01-01-01-06	Respondentų (gyventojų, namų ūkių), teikiančių statistines ataskaitas elektronine forma, dalis (procentai)	6,0	5,0	84

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis tikslas	įvykdyta	įvykdymo procentas
	<i>1 tikslo 2 uždavinys</i> – atlikti statistinius tyrimus, rengti statistinę informaciją, užtikrinti jos kokybę			
P-01-01-01-02-01	Demografinę ir socialinę raidą atspindinčių statistinių rodiklių, parengtų ir paskelbtų Oficialiosios statistikos portale, reikšmių skaičiaus pokytis, palyginti su ankstesniais metais (procentai)	3,0	2,95	98,3
P-01-01-01-02-02	Verslą apibūdinančių statistinių rodiklių, parengtų ir paskelbtų Oficialiosios statistikos portale, reikšmių skaičiaus pokytis, palyginti su ankstesniais metais (procentai)	5,0	4,96	99,2
P-01-01-01-02-03	Žemės ūkį ir aplinkos būklę atspindinčių statistinių rodiklių, parengtų ir paskelbtų Oficialiosios statistikos portale, reikšmių skaičiaus pokytis, palyginti su ankstesniais metais (procentai)	4,0	4,0	100
P-01-01-01-02-04	Makroekonomikos raidą apibūdinančių statistinių rodiklių, parengtų ir paskelbtų Oficialiosios statistikos portale, reikšmių skaičiaus pokytis, palyginti su ankstesniais metais (procentai)	7,0	9,97	142
P-01-01-01-02-05	Oficialiosios statistikos portale paskelbtų statistinių tyrimų (rodiklių) metainformacijos aprašų skaičius (vienetai)	198	199	101
P-01-01-01-02-06	Parengtas ir paskelbtas informacinis pranešimas apie alkoholio ir tabako vartojimą ir jo padarinius (vienetai)	1	1	100
P-01-01-01-02-07	Alkoholio ir tabako vartojimą ir padarinius atspindinčių statistinių rodiklių, parengtų ir paskelbtų Oficialiosios statistikos portale, reikšmių skaičiaus pokytis, palyginti su ankstesniais metais (procentais)	6,0	8,3	138
	<i>1 tikslo 3 uždavinys</i> – tobulinti statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir sklaidą, sudaryti sąlygas efektyviai vykdyti Lietuvos statistikos departamentui priskirtas funkcijas			

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		metinis tikslas	įvykdyta	įvykdymo procentas
P-01-01-01-03-01	Administracinių duomenų šaltinių pagrindu parengtų statistinių rodiklių dalis (procentai)	42,7	42,7	100
P-01-01-01-03-02	Užtikrintas nepertraukiamas viešųjų elektroninių paslaugų prieinamumas (procentai)	98,9	98,9	100
P-01-01-01-03-03	Organizuotų priemonių, skirtų oficialiajai statistikai populiarinti ir statistiniam raštingumui didinti, skaičius (vienetai)	35	39	111
P-01-01-01-03-04	Oficialiąją statistiką tvarkančių institucijų, skelbiančių statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale, skaičius (vienetai)	13	13	100
P-01-01-01-03-05	Pasirengimo narystei EBPO susitikimų, kuriuose svarstomi statistikos klausimai, skaičius	10	10	100
	<i>1 tikslo 4 uždavinys – Atlikti užsakomuosius statistikos darbus</i>			
P-01-01-01-04-01	Gautos įplaukos už paslaugas ir statistikos darbus, vykdomus pagal sutartis (tūkst. eurai)	20,0	30,2	151

Oficialiosios statistikos tvarkymo programos tikslui įgyvendinti buvo iškelti keturi uždaviniai:

1. atlikti visuotinius surašymus;
2. atlikti statistinius tyrimus, rengti statistinę informaciją, užtikrinti jos kokybę;
3. tobulinti statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir sklaidą, sudaryti sąlygas efektyviai vykdyti Lietuvos statistikos departamentui priskirtas funkcijas;
4. atlikti užsakomuosius statistikos darbus.

1 uždavinys. Atlikti visuotinius surašymus.

Siekiant Lietuvos Respublikos 2021 m. visuotinį gyventojų ir būstų surašymą (toliau – 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas) atlikti neapklauskiant gyventojų, administracinių duomenų pagrindu, 2017 m. su administracinių duomenų valdytojais buvo toliau derinama 2021 m. gyventojų ir būstų surašymui reikalingų duomenų gavimo tvarka: parengtos duomenų paėmimo iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos taisyklės, sudaryta sutartis su Švietimo informacinių technologijų centru dėl administracinių duomenų gavimo iš Mokinių, Studentų ir Pedagogų registru, derintos duomenų gavimo sutartys su kitais administracinių duomenų valdytojais.

Strateginiu laikotarpiu pradėti parengiamieji darbai 2021 m. gyventojų ir būstų surašymo informacinei sistemai sukurti: parengta techninė specifikacija programinei įrangai, reikalingai skirtingų administracinių duomenų šaltinių duomenims gauti ir sujungti bei statistinei informacijai parengti ir paskelbti. Parengtas aprašymas dėl statistinių duomenų kaupimo iš elektroninės gyventojų duomenų priėmimo ir tvarkymo sistemos, integracinės sąsajos administraciniams ir statistiniams duomenims apjungti pirminėje duomenų bazėje.

Tikslintas ir tobulintas bandomojo gyventojų ir būstų surašymo metodikos projektas bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl 2021 m. gyventojų ir būstų surašymo rodiklių sąrašo patvirtinimo projektas (P-01-01-01-01-01). Rengiant 2021 m. gyventojų ir būstų surašymo

statistinių rodiklių sąrašą organizuotos konsultacijos su oficialiosios statistikos vartotojais dėl konkrečių statistinių rodiklių poreikio ir parengimo galimybių

2 uždavinys. Atlikti statistinius tyrimus, rengti statistinę informaciją, užtikrinti jos kokybę. Įgyvendindamas šį uždavinį, Lietuvos statistikos departamentas atliko Oficialiosios statistikos 2017 m. darbų programoje numatytus statistikos darbus (tyrimus), kurių rezultatus paskelbė Oficialiosios statistikos portale, statistikos leidiniuose, informaciniuose pranešimuose. Pasiiekti 4 produkto vertinimo kriterijai, nustatyti 2 uždavinio įgyvendinimui vertinti, 2 produkto vertinimo kriterijai pasiekti ne mažesniu kaip 98 proc. lygiu.

2017 m. demografinę ir socialinę raidą atspindinčių statistinių rodiklių, parengtų ir paskelbtų Oficialiosios statistikos portale, reikšmių skaičiaus pokytis, palyginti su 2016 m., sudarė 2,95 proc. (P-01-01-01-02-01) (planuota – 3,0 proc.); verslą apibūdinančių statistinių rodiklių reikšmių pokytis, palyginti su 2016 m., buvo 4,96 proc. (P-01-01-01-02-02) (planuota – 5,0 proc.); žemės ūkio ir aplinkos būklės statistinių rodiklių reikšmių pokytis – 4,0 proc. (P-01-01-01-02-03) (planuota – 4,0 proc.), makroekonomikos raidą apibūdinančių statistinių rodiklių reikšmių pokytis – 9,97 proc. (P-01-01-01-02-04) (planuota – 7,0 proc.). 2017 m. Oficialiosios statistikos portale buvo skelbiami 199 statistinių tyrimų (rodiklių) metainformacijos aprašai (P-01-01-01-02-05) (planuota – 198), parengti pagal Europos statistikos sistemos kokybės ataskaitų ir metaduomenų aprašų rekomendacijas.

Įgyvendindamas Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 217 „Dėl Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, Lietuvos statistikos departamentas apibendrinęs statistinių tyrimų duomenis ir paskelbė statistinę informaciją apie alkoholinių gėrimų gamybą, alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių (išskyrus nelegalių) importą, eksportą, pardavimą, mažmenines kainas ir jų pokyčius, vartojimą ir jo padarinius (P-01-01-01-02-06). 2017 m. alkoholio ir tabako vartojimą ir padarinius atspindinčių statistinių rodiklių, parengtų ir paskelbtų Oficialiosios statistikos portale, reikšmių skaičius, palyginti su 2016 m., išaugo 8,3 proc. (P-01-01-01-02-07) (planuota – 6,0 proc.). Atsižvelgiant į vartotojų poreikius, pirmą kartą Oficialiosios statistikos portale buvo paskelbta Higienos instituto parengta statistinė informacija apie asmenų, kuriems užregistruotos tiesiogiai su alkoholio vartojimu susijusios ligos, skaičių.

Lietuvos statistikos departamentas, įgyvendindamas Valstybinės moterų ir vyrų lygių galimybių 2015–2021 metų programos įgyvendinimo veiksmų planą 2015–2017 metams, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. A1-199 „Dėl Valstybinės moterų ir vyrų lygių galimybių 2015–2021 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano 2015–2017 metams patvirtinimo“, parengė ir Oficialiosios statistikos portale ir leidinyje „Moterys ir vyrai Lietuvoje 2016“ paskelbė statistinę informaciją apie moteris ir vyrus Lietuvoje: jų pagrindines demografines, socialines-ekonominės charakteristikas, dalyvavimą darbo rinkoje ir valstybės valdyme, švietime, sveikatą ir socialinę apsaugą, gyvenimo lygį, smurtą ir nusikalstamumą.

Lietuvos statistikos departamentas, vykdydamas Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programos įgyvendinimo 2016–2018 metais priemonių planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. A1-381 „Dėl Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programos įgyvendinimo 2016–2018 metais priemonių plano patvirtinimo“, parengė ir Oficialiosios statistikos portale bei informaciniame pranešime „Socialinės paslaugos 2016 m.“ paskelbė statistinę informaciją apie neįgaliesiems suteiktas socialines paslaugas.

Įgyvendindamas Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. A1-181 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2017–2019 metų veiksmų plano patvirtinimo“, Lietuvos statistikos departamentas parengė ir informaciniame pranešime bei Oficialiosios statistikos portalo skyrelyje „Lietuvos jaunimas“ paskelbė jaunimo demografinius,

užimtumo ir nedarbo, darbo apmokėjimo, pajamų ir gyvenimo lygio, sveikatos ir švietimo statistinius rodiklius.

Įgyvendindamas 2011–2020 metų Valstybinės sporto plėtros strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 5 d. nutarimu Nr. 112 „Dėl 2011–2020 metų Valstybinės sporto plėtros strategijos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, Lietuvos statistikos departamentas įvertino ir informaciniame pranešime „Sporto ekonominiai rodikliai 2016 m.“ ir Oficialiosios statistikos portale paskelbė sporto sektoriuje sukurtos pridėtinės vertės, produkcijos, užimtųjų skaičiaus statistinius rodiklius.

Įgyvendindamas 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinį veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 269 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, tęsė kultūros palydovinių sąskaitų sudarymo darbus ir parengė kultūros ekonominių rodiklių skaičiavimo tvarkos aprašo projektą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. sausio 6 d. nutarimu Nr. 5 „Dėl Sostinės regiono ir Vidurio ir vakarų Lietuvos regiono sudarymo“, 2017 m. Lietuvos statistikos departamentas atliko parengiamuosius darbus statistinei informacijai pagal šiuo nutarimu nustatytus regionus rengti.

2017 m., be kasmet atliekamų statistikos darbų (tyrimų), Lietuvos statistikos departamentas informaciniuose pranešimuose ir Oficialiosios statistikos portale paskelbė šių statistinių tyrimų rezultatus:

- Suaugusių asmenų švietimo ir dirbančių įmonėse asmenų profesinės kvalifikacijos tobulinimo statistinių tyrimų, vykdomų kas penkeri metai, statistinius rodiklius apie formalųjį ir neformalųjį suaugusiųjų švietimą, įmonių veiklą organizuojant ir vykdant įmonėje dirbančių asmenų kvalifikacijos tobulinimą ir profesinių gebėjimų stiprinimą.

- Namų ūkių biudžetų statistinio tyrimo rezultatus apie namų ūkių išlaidų lygį ir struktūrą, vartojimą, būsto sąlygas įvairiose namų ūkių grupėse.

- Išankstinius žemės ūkio struktūros tyrimo, vykdomo kas treji metai, statistinius rodiklius apie ūkių skaičių, naudojamas žemės naudmenas, pasėlių ir gyvulių struktūrą, darbuotojus, dirbtas valandas ir kt.

- Žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės atliekų susidarymo statistinio tyrimo, vykdomo kas dveji metai, rezultatus apie atliekų susidarymą ir tvarkymą pagal atliekų rūšis žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės veiklos rūšyse.

Plėtojant aplinkos palydovines sąskaitas pirmą kartą pagal ES teisės aktų reikalavimus buvo sudarytos aplinkos apsaugos išlaidų palydovinės sąskaitos.

Taip pat 2017 m. Lietuvos statistikos departamentas atliko vienkartinius, ES teisės aktais reglamentuotus, statistinius tyrimus, skirtus statistiniams rodikliams apie savarankiškai dirbančius asmenis ir gyventojų galimybes naudotis paslaugomis parengti. Pradėjo vienkartinį suaugusiųjų ir vaikų sveikatos statistinį tyrimą ir kas dvejus metus atliekamą įmonių inovacinės 2014–2016 m. veiklos statistinį tyrimą.

3 uždavinys. Tobulinti statistinių duomenų rinkimą, apdorojimą ir sklaidą, sudaryti sąlygas efektyviai vykdyti Lietuvos statistikos departamentui priskirtas funkcijas. Lietuvos statistikos departamentas pasiekė visus 5 produkto vertinimo kriterijus, nustatytus 3 uždavinio įgyvendinimui vertinti.

Kaip ir kasmet Lietuvos statistikos departamentas plėtojo administracinių duomenų pritaikymą statistikai rengti. 2017 m. administracinių duomenų pagrindu parengta 42,7 proc. statistinių rodiklių (P-01-01-01-03-01).

2017 m. pasiektas planuotas 98,8 proc. nepertraukiamas viešųjų elektroninių paslaugų prieinamumas (P-01-01-01-03-02).

Siekiant plėsti naujų kainų duomenų šaltinių panaudojimą ir optimizuoti vartotojų kainų statistinių tyrimų procesus, įgyvendinti du Vartojimo prekių ir paslaugų kainų pirminių statistinių

duomenų surinkimo ir vartotojų kainų indeksų sudarymo sistemos plėtros ir Vartotojų kainų indeksų sudarymo sistemos ir perkamosios galios paritetų tikslams naudojamos priemonės papildomų funkcinų galimybių įdiegimo investicijų projektai. Modernizavus minėtą sistemą sukurtas kompiuterizuoto kainų duomenų rinkimo modulis, leidžiantis vartotojų kainų indeksų skaičiavimui panaudoti elektroninių parduotuvių ir paslaugų teikėjų bei didžiųjų prekybos tinklų interneto svetainių duomenis, taip pat papildomos funkcijos, leidžiančios pradėti EBPO rekomendacijų elementariesiems kainų indeksams skaičiuoti įgyvendinimą, patobulinta perkamosios galios paritetų kainų statistinių tyrimų sistema.

Kaip ir kasmet, Lietuvos statistikos departamentas, didindamas visuomenės susidomėjimą oficialiąja statistika ir skatindamas ją naudoti kasdienėje veikloje, organizavo priemones, skirtas oficialiajai statistikai populiarinti ir statistiniam raštingumui didinti. 2017 m. organizuotos 39 tokio pobūdžio priemonės (P-01-01-01-03-03) (planuota – 35).

Lietuvos statistikos departamentas tęsdamas oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų rengiamų statistinių rodiklių integravimo į Oficialiosios statistikos portalą darbus, 2017 m. sudarė sąlygas 13 oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų savarankiškai skelbti statistinę informaciją Oficialiosios statistikos portale (P-01-01-01-03-04) (planuota – 13).

2017 m. vykdant pasirengimo narystei EBPO darbus, dalyvauta 10 EBPO Statistikos ir statistikos politikos komiteto ir jo kompetencijos darbo grupių bei kitų su statistikos reikalais susijusių komitetų ir darbo grupių susitikimuose (P-01-01-01-03-05) (planuota – 10). Pagal kompetenciją Lietuvos statistikos departamentas teikė pastabas kitų šričių peržiūrų ataskaitoms, pildė atitikties klausimynus, teikė statistinę informaciją.

4 uždavinys. Atlikti užsakomuosius statistikos darbus. Lietuvos statistikos departamentas, įgyvendindamas šį uždavinį, be pagrindinės veiklos, atliko darbus pagal sutartis – rengė statistinę informaciją pagal užklausas, teikė statistikos leidinių prenumeratos ir pardavimo paslaugas, teikė ekspertinę pagalbą kitų šalių statistikos institucijoms. 2017 m. už šiuos užsakomuosius darbus ir paslaugas Lietuvos statistikos departamentas gavo 30,2 tūkst. Eur pajamų (planuota – 20 tūkst. Eur) (P-01-01-01-04-01). 55 proc. gautų įplaukų sudarė lėšos, gautos už kitų šalių statistikos tarnyboms teiktą ekspertinę pagalbą.

Oficialiosios statistikos tvarkymo programos asignavimų panaudojimas

Asignavimai	Patvirtinti asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1 + 2)	9267,8	8426,1	90,9
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	9267,8	8426,1	90,9
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos	9246,2	8404,5	90,9
1.2. ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	–		
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	21,6	21,6	100
2. Kiti šaltiniai (ES finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	–		

2017 m. Lietuvos statistikos departamentas panaudojo 8426,1 mln. Eur, arba 90,9 proc. patvirtintų asignavimų. Dėl sustabdyto finansavimo 2 investiciniams projektams, darbuotojų

laikinojo nedarbingumo ir kaitos sutaupyta darbo užmokestis, Europos Komisijos grąžintos lėšos už komandiruotes, kitoms prekėms ir paslaugoms, ilgalaikiam materialiajam turtui skirtos sutaupytos lėšos (įsigyta mažesne nei buvo planuota kaina) buvo grąžintos į Valstybės biudžetą.

III. PLANUOJAMI ARTIMIAUSIO LAIKOTARPIO VEIKLOS PRIORITETAI

Lietuvos statistikos departamentas nustatė šiuos veiklos prioritetus 2018 m.:

1. Statistinės informacijos sklaidos plėtra. Siekiant oficialiąją statistiką pateikti vartotojui patogiai ir suprantamai, 2018 m. bus tobulinamas Oficialiosios statistikos portalas.

2018 m. bus didinamas Oficialiosios statistikos portale skelbiamų statistinių rodiklių reikšmių skaičius. Iki metų pabaigos Oficialiosios statistikos portale vartotojams bus prieinama 150 mln. (10 proc. daugiau nei 2017 m.) statistinių rodiklių reikšmių.

Toliau bus plėtojama statistika, reikalinga Jungtinių Tautų Darbotvarkės iki 2030 m. stebėsenai.

Nuo 2018 m. Lietuvos statistikos departamentas rengs ir skelbs demografinę, socialinę, verslo ir žemės ūkio statistinę informaciją pagal Sostinės bei Vidurio ir vakarų Lietuvos regionus, nustatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. sausio 6 d. nutarimu Nr. 5 „Dėl Sostinės regiono ir Vidurio ir vakarų Lietuvos regiono sudarymo“ (toliau – nutarimas). Taip pat pagal nutarimu nustatytus regionus bus pradėti skelbti pridėtinės vertės, pagrindinio kapitalo formavimo, atlygio darbuotojams, ir kiti nacionalinių sąskaitų rodikliai, namų ūkių sektoriaus sąskaitos.

2018 m. bus pirmą kartą paskelbtos kultūros palydovinės sąskaitos ir vienkartinės pagal ES teisės aktų reikalavimus vykdytų suaugusių ir vaikų sveikatos, karjeros ir šeimos derinimo statistinių tyrimų rezultatai.

Strateginiu laikotarpiu bus įgyvendinamas investicinis projektas „Oficialiosios statistikos portalo teikiamų paslaugų ir funkcionalumo tobulinimas“, pradėtas 2016 m. 2018 m. Oficialiosios statistikos portalo plėtroje numatyta didinti statistinės informacijos suprantamumą sukuriant sąvokų vedlį Oficialiosios statistikos portale, patobulinti Oficialiosios statistikos portalo ir Rodiklių duomenų bazės dizainą, patobulinti rodiklių dimensijų žymėjimą, didinti darbo efektyvumą optimizuojant darbo procedūras vidiniame portale, išplėsti GIS komponento funkcionalumą, sukurti el. leidinio šabloną, iš esmės išplėsti dalijimosi turiniu ir objektais galimybę, pagerinti Centrinės klasifikatorių duomenų bazės vartotojo sąsają, atlikti kitus patobulinius atsižvelgiant į vartotojų poreikius.

2. Oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų statistikos veiklos koordinavimas. Bus tęsiami oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų skelbiamų statistinių rodiklių integravimo į Oficialiosios statistikos portalą darbai. Per artimiausius metus numatoma 15 oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų sudaryti sąlygas savarankiškai skelbti Oficialiosios statistikos portale savo parengtą statistinę informaciją kartu su metainformacija.

Lietuvos statistikos departamentas stiprins koordinavimą statistikos metodologijos srityje. 2018 m. toliau tęs oficialiąją statistiką tvarkančių valstybės institucijų ir įstaigų metodikų ir metodinių aprašų svarstymą Lietuvos statistikos departamento Metodinėje komisijoje.

Siekiant užtikrinti gerosios patirties sklaidą, oficialiąją statistiką tvarkančioms institucijoms ir įstaigoms pagal Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus patvirtintą Patirties pasidalijimo su kitomis oficialiąją statistiką tvarkančiomis valstybės institucijomis ir įstaigomis 2018 m. seminarų planą bus organizuojami seminarai statistinės informacijos rengimo ir sklaidos, kokybės užtikrinimo, Europos statistikos praktikos kodekso įgyvendinimo ir kt. klausimais.

3. Sklandus pasirengimas narystei EBPO. Lietuvos statistikos departamentas koordinuos šalies pasirengimo narystei EBPO darbus statistikos srityje, įgyvendins Lietuvos statistikos departamento pasirengimo narystei EBPO priemonių plane numatytas veiklas dėl tam tikrų statistikos sričių statistinės informacijos rengimo tobulinimo ar plėtros bei kitus įsipareigojimus. Teiks statistinę informaciją į EBPO statistikos duomenų bazę